

SODELOVANJE MED ŠOLAMI IN PROJEKTOM ČLOVEK- PROGRAM ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE

GREGOR DULAR, UNIV. DIPL. SOC. PED

Skupaj na poti za Človeka.

Laško, november 2017

POM – PROGRAM ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE

Zgodovina, razvoj in namen programa

POM je ambulantni preventivni program za mladostnike. Statistika kaže, da je imelo cca. 75% uporabnikov klasičnega programa DPČ (odrasli) marihuano za vstopno substanco pri razvoju zasvojenosti. Zato je bil l. 2006 ustanovljen program PVP-mlajši kot podporni program, ki pa se je kmalu razvil v samostojnega (POM). Kljub začetnemu usmerjanju v delo z eksperimentatorji PAS se je naš spekter zaradi praktičnih potreb razširil. Poleg mladostnikov eksperimentatorjev (ki še niso razvili zasvojenosti (daljši proces)), so k nam vključeni tudi mladostniki, ki so rizični za razvoj ne-kemične zasvojenosti, pa tudi mladostniki s takimi in drugačnimi vedenjskimi ali čustvenimi težavami pri odraščanju (brez povezave s PAS), vedno pogosteje povezano tudi s samopoškodbami. Novost sedanosti je porast števila t.i. dvojnih diagnoz.

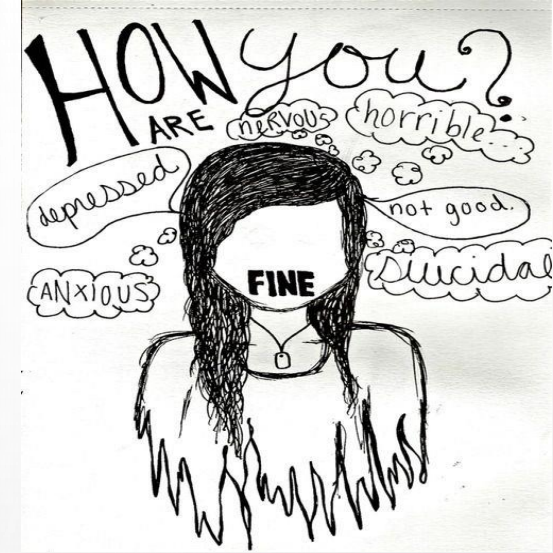
Spodnje starostne meje nimamo postavljene (cca. 9 razred OŠ dalje). Zgornja starostna meja je vezana na šolanje.

Število vključenih v program strmo narašča. V l. 2006 je bilo vanj vključenih 6 mladostnikov, l. 2016 pa že 111.

Problemi, vezani na zasvojenost ali njen razvoj, niso smatrani zgolj kot problemi posameznika, ampak kot problemi širšega konteksta, v 1. vrsti družine, vsekakor lahko tudi šolskega okolja, zasvojenec pa je „manifestator“ oz. črna ovca. Zato je pri doseganju sprememb pomembna aktivna udeležba vseh, ki igrajo pomembno vlogo v mladostnikovi dinamiki.

DELO Z MLADOSTNIKI

Preprečiti razvoj zasvojenosti, ohraniti vpetost v šolski sistem, višanje samopodobe, učenje soc. veščin, razvoj empatije, nižanje nasilja, kvalitetno preživljanje prostega časa, frustracijska toleranca - impulzi.

Individualni pogovori – osnovna oblika dela. Mladostnik ima možnost o sebi spregovoriti v varnem okolju, predeluje vsebine, ki so pomembne zanj. (1X tedensko)

Skupina - mladostniška (vrstniška) skupina, kjer se predelujejo vsebine, ki so v splošnem pomembne za to življenjsko obdobje (identiteta, odnosi, ljubezen/spolnost, prosti čas, denar, droge..) (1X tedensko)

Učna pomoč - Je v zadnjih 2 letih postala zelo aktualna. Poleg praktične vrednosti je pri našem delu dobrodošla za vzpostavljanje pristnega stika z mladostnikom (varno okolje, pozitivna izkušnja, pozitivnejša samopodoba)

Aktivnosti (opisano kasneje)

Funkcionalno opismenjevanje – neformalna kategorija; Kljub suverenemu rokovanju z elektronskimi napravami mladostniki včasih izkazujejo nesposobnost iskanja informacij, izpolnjevanja obrazcev. (tudi pomanjkanje iniciative)

„Starejši brat/sestra“ – neformalna kategorija; predvsem socialno manj prilagojeni mladostniki iz razbitih/disfunkcionalnih družin, ki si sami želijo sprememb – se meša s svetovalnim procesom. Vsakdanje stvari, nasveti na podlagi osebnih izkušenj, ne stroke.

SMOTER SODELOVANJA

Šola predstavlja pomemben del mladostnikove realnosti. Je eden glavnih virov stisk/frustracij, poleg tega pa pomemben socialni poligon. Probleme pa je dobro reševati pri viru. Direktno sodelovanje s šolami zato smatrano za zelo pomembno tako zaradi preventivnega kot kurativnega vidika.

Razbremenitev šolskih svet. služb; - njihov doseg je vezan šolsko okolje

Smiselna izraba alternativnih vzgojnih ukrepov

Reševanje problemov pri viru

VIDIKI SODELOVANJA

Napotitve v obravnavo s strani šole – kot alternativni vzgojni ukrep ali zgolj priporočilo, usklajeno s starši. Napotitve se dogajajo s strani SŠ, s strani OŠ zelo redko

Izvajanje predavanj („preventiva“) po šolah za učence, starše in pedagoški kader (komercialno) – podajanje znanj s področja aditkologije – zasvojenost kot fenomen (mimo uporabe PAS), zgodnji znaki, razsežnost problematike, pristopi k reševanju.

Multitimsko sodelovanje – podajanje mnenj, zagovorništvo mladostnika, koordinacija

Dan odprtih vrat – 1X letno, različne tematike – vabilo za predstavnike čimvečih šol, dijaških domov, CSD-jev ipd, vzgojnih zavodov (ljubljski okoliš) – predstavitev možnosti/pogojev obravnave, izmenjava izkušenj

OPAŽANJA

Prepozne napotitve – se izboljšuje. Mladostniki pa pogosto še zmeraj pridejo do nas šele, ko postanejo moteči za okolico. Premalo pozornosti na zgodnje znake – odmik, opustitev interesov, intenzivne spremembe stila „kar tako“, nihanje razpoloženja... **Pozor** – trajanje takih znakov daljše od kakega dneva ali tedna..

Usmerjenost v takojšnje rezultate – pritisk s strani staršev ali vzgojnih služb, da bi moteče vedenje prenehalo takoj. V resnici potreba po delu na vsebinah, ki v mladostniku povzročajo napetosti + čas za stabilizacijo. (če seveda mladostnik vsaj prb. konstruktivno sodeluje)

Stik tudi z razredniki, ne zgolj šolskimi svetovalnimi službami

V splošnem opažamo veliko konstruktivnost šol pri multitimskih obravnavah – delovanje v korist mladostnika.

NADGRADNJA DOMETA – KRIŽIŠČE

Z letom 2017 je bil pod okriljem MZ uspešno prijavljen program »Mreža programov za mlade« (ki eksperimentirajo in zlorablajo alkohol, marihuano in ostale PAS, prekomerno uporabljajo digitalne tehnologije in imajo druge težave v odraščanju) Projekt je 3-leten, traja do konca l.2019.

Namen: krovno povezati različne organizacije s tega področja, ki bodo lahko medsebojno delile izkušnje in tako nudile še bolj kvalitetno mladim in njihovim svojcem. V ta namen bomo na področju celotne Slo vzpostavili mrežo izvajalcev različnih oblik pomoči za mlade z različnimi težavami, ki bi jim bile dostopne v njihovem domačem okolju.

Vzpostavili bomo tudi informativno točko, kjer jim bodo na voljo ustrezne informacije o najbolj ustrezni obliki pomoči zanje. (spletna stran (www.križišče.org) in brezplačna tel. številka (080-2340))

Nadgradili bomo Program za otroke in mladostnike (kadrovska okrepitev, brezplačni tabori za mladostnike, šola za starše), v Sprejemnih centrih po Sloveniji pa bomo pričeli bolj usmerjeno delati z mladimi in njihovimi svojci. V okviru projekta bo vsako leto izveden tudi strokovni posvet in po 2 izobraževanji letno.

Partnerji v projektu so : MZ, NIJZ (OE MB, KP, NG, NM, Ravne na Koroškem), CNVOS, MO NG, ZD NG, Društvo UP, Drogart, Logout.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

Skupaj na poti za Človeka.

www.projektclovek.si

mladi.lj@projektclovek.si

sc.piran@projektclovek.si

sc.ruse@projektclovek.si

sc.ravne@projektclovek.si

sc.kocevje@projektclovek.si

scdc.nm@projektclovek.si